

Avguštin
hiponski škof

DESET GOVOROV O PRVEM JANEZOVEM PISMU

OSMI GOVOR

10. Bodite torej usmiljeni kakor tisti, ki so usmiljenega srca, ker s tem, da ljubite sovražnike, ljubite tudi svoje brate! Ne mislite, da Janez ni ničesar naročil glede ljubezni do sovražnikov, ker ni molčal o ljubezni do bratov: vi pač ljubite brate. Sprašuješ se: 'Na kakšen način ljubimo brate?' Jaz sprašujem: 'Čemu ljubiš sovražnika, čemu ga ljubiš?' Da bi bil zdrav v tem življenju? Kaj, če mu to ne koristi? Da bi bil bogat? Kaj, če bo prav zaradi bogastva postal slep? Da bi se poročil? Kaj, če bo iz tega sledilo grenko življenje? Da bo imel otroke? Kaj, če bodo slabi? Negotove so torej te stvari, za katere se zdi, da jih želiš svojemu sovražniku, ker ga ljubiš. Negotove so! Želi mu, da bi s teboj posedoval večno življenje! Želi mu, da bi postal tvoj brat! Če torej v ljubezni do sovražnika želiš to, da postane tvoj brat, ko ga ljubiš, ljubiš svojega brata. V njem namreč ne ljubiš tega, kar je, ampak to, kar hočeš, da bi bil.

Če se ne motim, sem vam, ljubljeni bratje, nekoč že govoril naslednje: Pred očmi imamo hrastov les. Odličen tesar je videl neobdelan hloď, ki je bil odsekan v gozdu in ga je vzljubil. Ne vem, kaj hoče iz njega narediti. Ni mu bil všeč zato, da bi ostal vedno tak. S svojo večino je videl tisto, kar bo, ne v ljubezni tistega, kar je, in vzljubil je tisto, kar bo iz njega napravil, ne tisto, kar trenutno je.¹

Tako je tudi Bog vzljubil nas kot grešnike. Pravimo, da je Bog vzljubil grešnike! Kajti On pravi: »Ne potrebujejo zdravnika zdravi, ampak bolni.«² Mar je Bog zato ljubil nas grešnike, da bi ostali grešniki? Kot les v gozdu nas je videl Tesar in je pomislil na zgradbo, ki jo bo napravil iz njega, ne na les. Tako tudi ti gledaš na svojega sovražnika, ki ti nasprotuje, besni proti tebi, te grize z besedami, te draži z žaljivkami, ti je s svojim sovraštvom stalno za petami; pri tem pa se zavedaš, da je le človek. Vidiš, da je vse to, kar je proti tebi, naredil človek, v njem pa vidiš, da ga je naredil Bog. To, da je ustvarjen kot človek, je Božje delo. To, da je postal tvoj sovražnik, je pa sam povzročil: da ti zavida, je njegovo delo. In kaj porečeš v svoji duši? 'Gospod, bodi mu naklonjen, odpusti mu grehe, navdaj ga s strahom, spremeni ga!' V njem ne ljubiš tega, kar je, ampak kar hočeš, da bi bil. Ko torej ljubiš sovražnika, ljubiš brata.³

Zaradi tega je ljubezen do sovražnikov popolna ljubezen in ta popolna ljubezen je v ljubezni do bratov. In nihče naj ne govori, da nas je apostol Janez manj spodbudil in da nas je več spodbudil Gospod Kristus glede tega. Janez nas je spodbudil, da naj ljubimo brate, Kristus pa nas je spodbudil, da naj ljubimo tudi sovražnike!⁴ Bodi pozoren na razlog, zakaj te je Kristus spodbudil, da bi ljubil tudi sovražnike! Mar zato, da bi vedno ostali sovražniki? Če te je spodbudil k temu, da bi oni vedno ostali sovražniki, tedaj jih ti sovražiš, ne pa ljubiš. Bodi pozoren, na kakšen način je sam ljubil, to pomeni, ker ni hotel, da bi preganjalci ostali takšni, je rekel: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.«⁵ Za katere je hotel, da jim bo odpuščeno, zanje je tudi hotel, da se spremenijo, in za katere je hotel, da se spremenijo, jih je tudi sklenil spremeniti iz sovražnikov v brate in tako je res storil. Bil je umorjen, pokopan, vstal je, šel je v nebo, Svetega Duha je poslal učencem. Oni so začeli z zaupanjem oznanjati njegovo ime, delali so čudeže v imenu Križanega in Umorjenega. To so videli tudi tisti, ki so umorili Gospoda. In tisti, ki so med divjanjem prelili njegovo kri, so jo v veri pili.

Prevedel Miran Sajovic SBD.

¹ Pri preroku Izaiju (64,7) najdemo podobno prispodobo, kjer je Bog predstavljen kot umetnik, ki oblikuje glino (človeka).

² Mt 5,12.

³ Tukaj je odgovor na vprašanje, ki ga je hiponski škof postavil v 4. odstavku. Ljubiti sovražnika torej v zadnji stopnji pomeni ljubiti brata.

⁴ Mt 5,44; Lk 6,27-28.32-36.

⁵ Lk 23,34.